

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 289-86-22, (044) 289-70-60,
E-mail: info@mlsp.gov.ua, сайт: www.msp.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37567866

від _____ 20__ р. № _____

На № 04/140 від 26.06.2024

**Профспілка трудящих металургійної і
гірничодобувної промисловості
України**

просп. Д. Яворницького, 93
м. Дніпро, 49000

Міністерство соціальної політики України розглянуло звернення Профспілки трудящих металургійної і гірничодобувної промисловості України, що надійшло з Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів листом від 10.10.2024 № 04-30/12-2024/222728 щодо пропозиції стосовно доповнення проекту Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо загальнообов’язкового державного соціального страхування” (реєстр. № 10017 від 06.09.2023) (далі – законопроект) у частині внесення зміни до статті 36 Закону України від 23.09.1999 № 1105 „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” (далі – закон № 1105) та повідомляє.

Запропонованою редакцією пропонується передбачити у законопроекті внесення зміни до статті 36 Закону № 1105, у частині доповнення її положенням в такій редакції:

„Фінансування лікування (придбання медикаментів), протезування, ортезування, забезпечення лікарськими засобами та виробами медичного призначення (медичними виробами) потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання здійснюється, відповідно до законодавства, через уповноважений орган управління шляхом відшкодування їх вартості чи надання грошової компенсації на їх придбання за рахунок коштів соціального страхування у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.”.

Згідно зі статтею 46 Конституції України громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом. Це право гарантується загальнообов’язковим державним соціальним страхуванням за рахунок страхових внесків громадян, підприємств, установ і організацій, а також бюджетних та інших джерел соціального забезпечення; створенням мережі державних, комунальних, приватних закладів для догляд за непрацездатними.

АСУД ЧОК ПРОФ 3
МІНСОЦПОЛІТИКИ
24467/0/2-24/54 від 23.10.2024
КЕП Марчак Дарія Миколаївна
3FAA9288358E5C0030400000BC0835009AA8D700
Підписано: 23.10.2024 19:56:49

24467/0/2-24/54 від 23.10.2024

Відповідно до статті 49 Конституції України кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Охорона здоров'я забезпечується державним фінансуванням відповідних соціально-економічних, медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних програм. Держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування. У державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно.

Водночас статтею 8 Конституції України, зокрема, встановлено, що закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй.

Реалізація передбачених статтею 46 Конституції України прав громадян забезпечується, зокрема, Основами законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, Законом № 1105, а реалізація прав, гарантованих статтею 49 Основного Закону, – Основами законодавства України про охорону здоров'я, законами України від 19.10.2017 № 2168 „Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення” (далі – Закон № 2168) та від 03.12.2020 № 1053 „Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я” (далі – Закон № 1053).

Статтею 5 Основ законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування встановлено принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування, зокрема:

принцип законодавчого визначення умов і порядку здійснення загальнообов'язкового державного соціального страхування;

принцип обов'язковості фінансування страховими фондами витрат, пов'язаних із наданням матеріального забезпечення та соціальних послуг, в обсягах, передбачених законами про загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

принцип цільового використання коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Згідно зі статтею 20 Основ законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування основними джерелами коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування є внески роботодавців і застрахованих осіб. Бюджетні та інші джерела коштів, необхідні для здійснення загальнообов'язкового державного соціального страхування, передбачаються законами про загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Водночас статтею 4 Основ законодавства України про охорону здоров'я визначає одним із принципів охорони здоров'я визначено рівноправність громадян, демократизм і загальнодоступність медичної і реабілітаційної допомоги та інших послуг в сфері охорони здоров'я. При цьому статтею 7 цих Основ встановлено, що держава згідно з Конституцією України гарантує всім громадянам реалізацію їхніх прав у сфері охорони здоров'я, зокрема, шляхом фінансування надання всім громадянам та іншим визначеним законом особам гарантованого обсягу медичних і реабілітаційних послуг та лікарських засобів у порядку, встановленому законом.

Відповідно до статті 19 Основ законодавства України про охорону здоров'я кошти Державного бюджету України та місцевих бюджетів, призначені на охорону здоров'я, використовуються, зокрема, для забезпечення медичної та реабілітаційної

охорони здоров'я та фундаментальних наукових досліджень у цій сфері. Медична допомога надається безоплатно за рахунок бюджетних коштів у закладах охорони здоров'я та фізичними особами – підприємцями, які зареєстровані та одержали в установленому законом порядку ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, з якими головними розпорядниками бюджетних коштів укладені договори про медичне обслуговування населення.

З урахуванням того, що в Основах законодавства України про охорону здоров'я закріплено принцип рівноправності усіх громадян незалежно від соціального статусу в праві на безоплатну медичну допомогу за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, реалізація цього права за рахунок страхових коштів, які не є коштами державного та місцевих бюджетів, суперечитиме принципу цільового використання коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Із набранням 01.01.2018 чинності Законом № 2168 розпочато реалізацію реформи системи охорони здоров'я та визначено державні фінансові гарантії надання необхідних пацієнтам послуг з медичного обслуговування (медичних послуг) та лікарських засобів належної якості, реімбурсації лікарських засобів та медичних виробів (включаючи допоміжні засоби) за рахунок коштів Державного бюджету України за програмою медичних гарантій.

Закон № 1053, яким визначено правові, організаційні та економічні засади проведення реабілітації особи з обмеженнями повсякденного функціонування у сфері охорони здоров'я з метою досягнення та підтримання оптимального рівня функціонування у її середовищі, набрав чинності 31.12.2020.

З огляду на зазначені концептуальні зміни у законодавстві про охорону здоров'я, постала необхідність узгодження норм інших законів із законами № 2168 та № 1053. Саме з цією метою під час підготовки нової редакції Закону № 1105 було вилучено норми щодо забезпечення медичними послугами, лікарськими засобами, лікуванням та реабілітацією потерпілих на виробництві. Водночас статтею 36 Закону № 1105 у новій редакції встановлено, що потерпілі на виробництві мають право на лікування та реабілітацію в закладах охорони здоров'я, що проводяться відповідно до вимог законів № 2168 та № 1053.

Отже, у Законі № 1105 усунуто дублювання фінансування медичних послуг, чим забезпечено реалізацію принципу цільового використання коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Із урахуванням викладеного пропозиція стосовно доповнення Закону № 1105 нормами, якими передбачається фінансування лікування, протезування, ортезування, забезпечення лікарськими засобами та виробами медичного призначення потерпілих на виробництві за рахунок коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування не може бути підтримана, оскільки її реалізація не узгоджуватиметься із нормами законодавства про охорону здоров'я, призведе до дублювання фінансування медичних послуг, покладе на систему загальнообов'язкового державного соціального страхування невласиві функції та спричинить нецільове використання публічних коштів.

Перший заступник Міністра

Дарія МАРЧАК

